

VIEŠO SUPAŽINDINIMO SU LT ENERGIJA UAB PLANUOJAMO VĖJO ELEKTRINIŲ
PARKO ĮRENGIMAS IR EKSPLOATACIJA TAURAGĖS APSKRITIES PAGĖGIŲ
SAVIVALDYBĖS NATKIŠKIŲ SEN., PAGĖGIŲ SEN., LUMPĖNŲ SEN., VILKYŠKIŲ SEN.
POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO ATASKAITA

PROTOKOLAS

2021-04-20

Susirinkimas įvyko 2021 m. balandžio 20 d. 17.00 val. Dėl karantino metu paskelbtų apribojimų vykdyti renginius uždaroje patalpose, viešas visuomenės supažindinimas su ataskaita organizuotas internetinės vaizdo transliacijos būdu naudojant ZOOM platformą.

Prasidėjus transliacijai PAV dokumentų rengėjas pristatė susirinkimo darbotvarkę bei informavo, kad susirinkimą ves poveikio aplinkai vertinimo (toliau – PAV) rengėjo atstovai: pirmininkaus Rosita Milerienė, sekretoriaus – Arūnas Balčiūnas. Prieštaraujančių nebuvo. Iki susirinkimo pradžios visų prisijungusių buvo paprašyta identifikuoti save varde bei teikiant pastabas atgaliniam ryšiui nurodyti savo el. paštą arba pašto adresą.

Viso susirinkime dalyvavo 17 dalyvių. Iki viešo susirinkimo pradžios suinteresuotos visuomenės pasiūlymų raštu (faksu, paštu arba el. paštu) gauta nebuvo.

Susirinkimo darbotvarkė:

1. Projekto pristatymas. Pasisakė UAB „LT Energija“ direktorius Mindaugas Juodis;
2. PAV ataskaitos pristatymas. Pasisakė VšĮ „Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas“ (toliau – PTPI) atstovė Rosita Milerienė;
3. Diskusija, klausimai, atsakymai.

Susirinkimo metu kalbėta:

1. **LT Energija, UAB direktorius Mindaugas Juodis.** Pristatė planuojamą ūkinę veiklą – numatomą vėjo elektrinių (toliau – VE) parką, investicijas, planuojamą naudą vietos bendruomenei, savivaldybei. Planuojamas 62 VE parkas, bendra galia 310 MW, pagamintų per metus 1 TWh energijos arba 1/12 Lietuvos suvartojamos elektros energijos. Projekto teikiama nauda: savivaldybė gautų nekilnojamojo turto mokestį, apie 600 000 eurų per metus, investicijos į parką siektų 340 mln. EUR. Numatoma parama bendruomenėms: pasirašytos sutartys su 7 bendruomenėms, 58 000 EUR bus išmokama kasmet nuo parko eksploatacijos pradžios. Parama mokama jau dabar, iki parko veiklos pradžios. Planuojama sukurti iki 500 darbo vietų statybos darbų metu. Planuojama prisidėti prie turizmo skatinimo: statyti apžvalgos bokštą. Šiuo metu kuriamas bokšto projektas bei organizuojamas finansavimas.

2. **VšĮ PTPI, Rosita Milerienė.** Pristatė parengtą PAV ataskaitą. VE parko planavimo procedūros pradėtos nuo 2017 metų, atliktos PAV atrankos, kurių metu gautas pritarimas 93 VE teritorijoje įrengimui. Rinkoje atsiradus didesnės galios VE, tam, kad pasiektų 310 MW galią, nebereikia 93 VE, užtenka mažesnio jų skaičiaus. Tam, kad būtų išsiaiškinta, ar yra galimas didesnės galios VE modelio įrengimas, pradėtas PAV procesas, suderinta ir patvirtinta PAV programa bei parengta PAV ataskaita. Pristatė PŪV užsakovą, PAV rengėją, PAV subjektus bei atsakingą instituciją. Pristatė vertintas alternatyvas: „nulinė“ alternatyva – esama būklė; I-a alternatyva – 70 VE parkas, II-a alternatyva –

62 VE parkas. Pristatė analizuojamas VE technologijas bei VE modelių fizinius-techninius parametrus. Pristatė, kad VE vietos patenka į Pagėgių rajono alternatyvios energijos vystymo specialiojo plano sprendiniais suplanuotą teritoriją. Pristatė analizuotus aplinkos komponentus ir poveikio aspektus. Pristatė pagrindinius poveikio visuomenės sveikatai aspektus: triukšmas, šėšėliavimas, elektromagnetinė spinduliuotė, infragarsas. Pristatė triukšmo ir šėšėliavimo ribines vertes bei poveikius, numatomas poveikio mažinimo priemonės. Informavo, kaip nustatytos sanitarinės apsaugos zonos. Aptarė poveikį paviršiniam ir požeminiam vandeniui, aplinkos orui ir klimatui, saugomoms ir „Natura 2000“ teritorijoms, miškams, taip pat poveikį biologinei įvairovei: paukščiams ir šikšnosparniams, atliktus stebėjimus, poveikį kraštovaizdžiui bei naudotas vertinimo metodikas, poveikį kultūros vertybėms bei atliktą rizikos vertinimą. Pristatė alternatyvų analizę ir I bei II alternatyvų palyginimą. Pristatė, kad pagal atliktą vertinimą II-oji alternatyva yra vertinama kaip palankesnė parko įgyvenimui, taikant PAV metu numatytas poveikio mažinimo priemonės. Pristatė tolimesnes PAV procedūras.

3. Diskusija, klausimai, atsakymai:

Lina Krūminienė, Lumpėnų kaimo bendruomenė, klausė, ar jau yra žinoma, kurioms VE bus taikomos šėšėliavimo mažinimo – stabdymo – priemonės.

R. Milerienė atsakė, kad yra žinoma. PAV ataskaitos visuomenės sveikatos skyriuje yra pateikta lentelė, kurioje pagal kiekvieną alternatyvą ir pagal kiekvieną skirtingų charakteristikų modelį yra būtina instaliuoti šėšėliavimo stabdymo mechanizmą.

L. Krūminienė paklausė, kaip vykdomas paukščių ir šikšnosparnių stebėjimas. Kokiose vietose yra vykdomi?

J. Morkūnas, atsakė, kad stebėjimai buvo vykdomi tiesioginiu metodu. Stebėtojai su optiniais prietaisais parinktose vietose, transektose, stebi, apžvelgia maždaug 3 km. Vykdomi paukščių sancaupų, žiemojančių paukščių stebėjimai. Stebima vakarinė ir rytinė parko dalis. Paskaičiuotas paukščių tankis, skridimo trajektorija, duomenys analizuojami pagal paukščių grupes, jų jautrumą VE poveikiui. Atlikti perinčių paukščių tyrimai. Stebimos paukščių sancaupos. Šikšnosparniai stebėti maršrutais. Užfiksuotos visos Lietuvoje aptinkamos rūšys. Buvo instaliuoti du detektoriai, užfiksuoti vėjo stiprumo duomenys, pagal nustatytą intensyviausią migraciją bus parenkamos poveikio mažinimo priemonės.

L. Krūminienė paklausė, kas reguliuos VE stabdymą šėšėliavimo atveju.

R. Milerienė paaiškino šėšėliavimo stabdymo mechanizmo veikimo principą.

J. Morkūnas papasakojo, kad VE gali būti stabdomos ir dėl poveikio šikšnosparniams mažinimo. VE viduje yra instaliuota operacinė sistema ir užprogramuota, kad, pvz., naktimis nuo rugpjūčio pradžios iki rugsėjo pabaigos, kada vėjas yra silpnesnis negu 6 m/s, VE nesisuka. Kai vėjas stipresnis, šikšnosparniai neskraido ir VE gali suktis. Poveikio mažinimo priemonių įgyvendinimo kontrolę vykdo Aplinkos apsaugos departamentas. Taip pat yra matoma iš elektrinės darbo režimo ataskaitos.

L. Krūminienė: VE bus apie 600 m nuo mano namų. Jeigu iškiltų, kad poveikis realiai didesnis nei prognozuojama, kaip tuomet?

R. Milerienė atsakė, kad, kol VE nėra įrengtos, atlikti poveikio matavimų nėra galimybių, todėl poveikiai yra modeliuojami matematinėmis programomis. Norint sužinoti koks poveikis prognozuojamas konkrečiame sklype, galite parašyti mums savo sklypo kadastrinį numerį ar kitaip jį nurodyti ir suteiksime tikslios informacijos apie prognozuojamą poveikį. Jei realus poveikis bus didesnis nei prognozuojamas, tuomet užsakovas turės taikyti papildomas poveikio mažinimo priemones.

L. Krūminienė paklausė apie planuojamas darbo vietas. Numatoma 500 darbo vietų, ar čia tiek savivaldybės darbuotojų galės gauti darbo vietas?

M. Juodis atsakė, kad 500 darbo vietų, tai yra visi prie projekto prisidedantys specialistai, ne tik iš Pagėgių savivaldybės. Tai ir rangovai, kurie ties kelius, kabelius, drenažo darbus, ir kiti darbuotojai. Tiek iš viso reikės personalo. Vėliau reikės VE parko priežiūros, kurią vykdys savivaldybės gyventojai, nes taip ekonomiškai naudingiau.

A. Stumbras papildė, kad dar nepradėjus statybų jau 10–15 vietinių žmonių yra įdarbinti, kurie darbuojasi projekte: renka sutikimus, deriną projektą su gyventojais bei važinėja po pasaulį montuoja/išmontuoja kitas VE. Vienas iš tikslų yra, kad projekte darbuotųsi kuo daugiau vietos žmonių.

P. Petraška papildė, kad didžiausią įtaką vietos gyventojai pajus dėl būsto nuomos, ypač statybos laikotarpiu, bei maitinimo įstaigos, kurios turės pamaitinti vienu metu dirbančius nuo 50 iki 100 žmonių.

L. Krūminienė paklausė ar tiesa, kad apžvalgos bokštas stovės Lumpėnų seniūnijoje?

A. Stumbras atsakė, kad renkama geriausia vieta. Svarstoma vieta pakeliui iš Pagėgių į Lumpėnus, kad keliaujant būtų galima iš vienos pusės aplankyti regioninį parką ir iš kitos pusės susipažinti su technologiniu parku. Su savivaldybe vyksta vietos derinimo procesas. Kai bus sprendimas, bus pradėtas techninis projektavimas ir apžvalgos bokšto įgyvendinimo darbai.

Jūratė Mažutienė pokalbių langelyje uždavė klausimą ar su ataskaita galima susipažinti tik savivaldybės administracijoje, ar galima ir viešojoje erdvėje kažkur rasti šią ataskaitą?

Valdemaras Dikmonas pateikė nuorodą į ataskaitą: <http://corpi.lt/index.php/informacija-apie-parengta-pav-ataskaita-ve-parko-irengimas-ir-eksplotacija-pagegiu-savivaldybe/>.

Jūratė Mažutienė pokalbių langelyje paklausė: ar čia paskutinis pristatymas, ar bus dar?

R. Milerienė atsakė, kad daugiau pristatymo bendruomenėms nėra numatyta, tačiau ataskaitos derinimo metu Aplinkos apsaugos agentūra gali kviesti PAV subjektų išvadų, visuomenės nuomonės ir pastabų aptarimui.

L. Krūminienė paklausė kada numatomi konkretūs darbai.

M. Juodis atsakė, kad konkretūs darbai galėtų prasidėti kitų metų vasarą, 2022 metų II–III ketvirtį.

Jūratė Mažutienė pokalbių langelyje paklausė: Ar bendruomenėms taip pat buvo pristatyta ataskaita? Gaila, kad tik šiandien pamačiau ir aš sužinojau... Manau, kad daugiau su bendruomenėmis reikėtų bendrauti, manau mūsų bendruomenės pirmininkė Lina tikrai būtų daugiau dalyvių sukvietusi...

R. Milerienė atsakė, kad bendruomenės yra suinteresuotos visuomenės dalis. PAV programos derinimo metu buvo gauta raštiškų pasiūlymų, todėl jos buvo asmeniškai raštu informuotos apie PAV ataskaitos viešo pristatymo susirinkimą. Kitos bendruomenės buvo kviečiamos bendra tvarka per seniūnijas, savivaldybę ir vietos laikraščius.

L. Krūminienė pastebėjo, kad pakvietimą sužinojo tik paskutinę dieną.

R. Milerienė atsakė, kad buvo prašymas seniūnams, savivaldybei, kad kuo daugiau informuotų vietos gyventojus, tačiau nepriklausomai nuo to kaip bebūtų informuojama, dažnai svarstant PAV ataskaitas būna visuomenės pastebėjimų, kad per vėlai sužinojo. Kaip PAV rengėjai įvykdėme visus įsipareigojimus, kvietėme gyventojus ir per savo tinklą. PAV rengėjas visuomet pasiruošę atsakyti į visus klausimus, prašome kreiptis nurodytais kontaktais, suteiksime informaciją.

D. Grigaliūnas papildė, kad bendraudami su bendruomenėmis stengėmės pranešti, kad bus projekto viešinimas, buvo tik datos klausimas. Datos kiekvienam asmeniškai nepasakėm, tačiau visi žinojo, kad bus viešinimas. Oficialiomis priemonėmis buvo pranešta. Vietos gyventojai tikrai buvo gerai informuoti.

L. Krūminienė sužinojau iš seniūnės. Yra įdomu ir aktualu.

A. Stumbras: mes atviri ir galima diskutuoti ir po susirinkimo. Visuomet einame į kontaktą ir stengiamės įsiklausyti. Galėsime ir toliau aktyviai komunikuoti, procesas dar ilgas.

J. Mažutienė pokalbių langelyje apgailestavo, kad net tarybos narių nėra prisijungusių... Su kiek tarybos narių bendravote.

R. Milerienė atsakė, kad Pagėgių rajono tarybai projektas buvo pristatytas dar PAV programos rengimo etape. PAV programos pristatyme dalyvavo visi tarybos nariai.

D. Grigaliūnas informavo, kad su tarybos nariais yra nuolat bendraujama, jiems teikiama daug informacijos.

A. Stumbras: taryba vienbalsiai pritarė PAV programai. Labai tikiuosi, kad tarybos nariai susipažino ir su ataskaita. Vienas iš PAV subjektų yra Pagėgių savivaldybės administracija, tai derinimo metu atsakysime į visus tarybos klausimus.

J. Mažutienė pokalbių langelyje padėkojo už norą bendrauti.

R. Milerienė padėkojo visiems dalyvavusiems ir teikusiems klausimus. Informavo, kad susirinkimo protokolą bus surašytas ir paskelbtas corpi.lt svetainėje.

Susirinkimo pirmininkė

Susirinkimo sekretorius

Rosita Milerienė

Arūnas Balčiūnas

Protokolo pasirašymo data 2021-04-26